

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 43 IR 67 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Igyvendinant Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 43 straipsnio 15 dalies nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. 995 pakeitė Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklės (toliau – Taisyklės), patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“. Taisyklėse buvo įtvirtintos bendrųjų, specialiųjų ir papildomų kriterijų kokybinės ir kiekybinės reikšmės, pagal kurias kuriamas švietimo įstaigų tinklas.

2023 m. rugsėjo 26 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 28, 37, 42, 43, 44, 66 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymą, kuriame įteisino galimybę Lietuvoje sukurti kadetų mokyklų tinklą. Sukūrus pirmines prielaidas steigti stiprų kadetų mokyklų tinklą, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, kartu su mokyklomis, kurios turi galias tradicijas vykdančias kadetų bei pilietinio ir patriotinio ugdymo programas, parengė kadetų ugdymo programą. Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d., programos rengime dalyvavusios mokyklos, turėtų pradėti įgyvendinti kadetų ugdymo programą mokyklose.

Įvertinus Taisyklių ir šiuo metu galiojančias Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nuostatas, siūloma patikslinti Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 43 straipsnio 10 dalį, 43 straipsnio 10 dalies 1 punktą ir 67 straipsnio 4 dalies 1 punktą, jog būtų įtvirtinta aiški kadetų mokyklų tinklo kūrimo sistema, atsižvelgiant į Taisyklėse numatytas mokyklų tinklo stiprinimo sritis.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatorius – Jonas Varkalys

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu galiojančiame Švietimo įstatyme, vertinant Taisyklėse numatytus tinklo stiprinimo kriterijus, nėra aiškaus reglamentavimo dėl kadetų ugdymo programos vykdymo ne visos mokyklos apimtyje, jei mokykla turi skyrius ar filialus, kurie yra kitoje gyvenamojoje vietoje.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūloma patikslinti Švietimo įstatymo 43 straipsnio 10 dalį, 43 straipsnio 10 dalies 1 punktą ir 67 straipsnio 4 dalies 1 punktą, taip sukuriant prielaidas kurti stiprų kadetų ugdymo programą įgyvendinančių mokyklų tinklą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Teisinio reguliavimo poveikio vertinimas nebuvo atliktas.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo projekto nuostatos verslo sąlygoms įtakos neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens dokumentams:
Neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus įstatymą, reiktų patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 patvirtinto Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo 3 priedo 5 pastabą, be to, gali tekti patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. Nr. 768 nutarimu patvirtintų Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių 31, 32 punktų ir 1 priedo 9 ir 12 punktų nuostatas.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliosios institucijos iki 2024 m. gruodžio 31 d. turės pakoreguoti įstatymo įgyvendinamuosius aktus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymo įgyvendinimas papildomų valstybės biudžeto lėšų nepareikalaus.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:
Nėra gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:
„kadetų ugdymo gimnazija“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:
Nėra.